

TALE

Samråd om aktstykke 354 om "Modernisering af Arbejdstilsynets it-systemlandskab" (afholdes 21. september 2022 kl. 10:00 til 11:00)

18. september 2022
J.nr. 2022-5694

AT/DIKO/KØ

*** Det talte ord gælder ***

Samrådspørgsmål A, stillet af Troels Lund Poulsen (V)

"Vil ministeren redegøre for indholdet af aktstykket?"

Indledning og projektets formål

Tak til Troels Lund Poulsen for at indkalde til samråd og give mig mulighed for at redegøre for indholdet af aktstykke 354, der handler om modernisering af Arbejdstilsynets it-systemer.

Det følger af reglerne, at Finansudvalget løbende skal følge alle it-projekter til over 70 mio. kr. Det giver rigtig god mening.

Og samrådet i dag giver mulighed for, at jeg kan give aktstykket flere ord med på vejen – ligesom medlemmerne af udvalget har mulighed for at stille spørgsmål.

Allerførst vil jeg gerne takke udvalget for, at vi kunne få samrådet i kalenderen så hurtigt.

Aktstykket kommer nu, fordi Arbejdstilsynet har brug for at lukke et forældet it-system. Det tager tid at gennemføre den it-udvikling, der gør det muligt. Dertil kommer, at It-rådet har anbefalet at forlænge tidsplanen, og at en klage over udbuddet har forsinket projektet. Samlet set er projektet blevet forlænget med 9 måneder og er nu sat til at vare i alt 29 måneder. Arbejdstilsynet vil derfor gerne i gang nu.

Så igen, tak til udvalget for at behandle aktstykket hurtigt og få samrådet her i kalenderen.

Disposition

I min tale vil jeg først sige lidt om baggrunden for it-moderniseringen og redegøre for hovedindholdet i projektet.

Derefter vil jeg redegøre for:

- projektets gevinster
- projektets udgifter
- projektets risici

- anbefalingerne fra Statens It-råd, og hvordan Arbejdstilsynet har arbejdet med dem
- og til sidst den videre proces – herunder, hvordan FIU løbende vil blive inddraget.

Baggrunden for moderniseringen

Projektet er en kritisk it-modernisering, der skal sikre den fremtidige sikkerhed og driftsstabilitet i it-understøttelsen af Arbejdstilsynets tilsynsindsats.

Moderniseringsprojektet har det primære formål at lukke Arbejdstilsynets gamle it-plattform ATIS Classic. Systemet er 20 år gammelt og baseret på forældet teknologi. Firmaet bag gennemfører ikke længere support og sikkerhedsopdateringer på softwaren.

Alene af den grund er en modernisering nødvendig.

Dertil kommer, at den teknologi, som det gamle system er bygget på, er svært at integrere med nye moderne løsninger til fx at håndtere eller vise data.

De første skridt blev taget i 2019 parallelt med implementeringen af arbejdsmiljøaftalen fra april

2019. Aftalens initiativer om at styrke og omlægge arbejdsmiljøindsatsen krævede it-udvikling på flere områder. Og det var ikke hensigtsmæssigt at anvende den gamle teknologi. Initiativerne blev derfor udviklet i en række mindre projekter baseret på ny og mere moderne it-understøttelse.

Formålet med det it-projekt, jeg søger tilslutning til i aktstykket, er at sikre en grundlæggende it-modernisering i Arbejdstilsynets systemer, der øger it-sikkerheden og sikrer driftsstabilitet i tilsynets kerneopgaver.

Gennemgang af projektets hovedindhold

Nu vil jeg gennemgå hovedindholdet i projektet.

Moderniseringsprojektet er inddelt i fire projektspor:

- 1) Modernisering af Arbejdstilsynets elektroniske sags- og dokumenthåndteringssystem, som de andre projektspor skal anvende.

- 2) Modernisering af de systemer, der understøtter sagsbehandlingen af Arbejdstilsynets reaktioner over for virksomhederne – påbud, bøder mv.
- 3) Modernisering af de systemer, der udvælger virksomheder til tilsyn og planlægger gennemførelsen af tilsyn.
- 4) Modernisering af de systemer, der håndterer anmeldelser fra virksomheder og borgere – fx klager over arbejdsmiljø og anmeldelse af arbejdsulykker.

De fire projektspor er alle helt centrale for Arbejdstilsynets kerneopgaver.

For at sikre en god overgang til den nye løsning er de medarbejdere, der skal bruge systemerne, derfor også dybt involveret i alle projektets faser og spor. De skal være med til at sikre, at moderniseringen indeholder det, Arbejdstilsynet har brug for – hverken mere eller mindre.

Gennemgang af gevinster

Jeg vil nu kort komme ind på de gevinster, som Arbejdstilsynet forventer at høste med projektet.

Den primære gevinst er som sagt at lukke ATIS Classic, der er baseret på forældet og sårbar teknologi med begrænset levetid. Med it-moderniseringsprojektet kommer Arbejdstilsynet ud af et system, der er svært at supportere, og som indebærer øget risiko for ustabilitet i driften.

Med moderniseringen får tilsynet tilpasningsdygtige systemer, der understøtter fremtidige forretningsbehov.

Som led i it-moderniseringsprojektet vil en række af Arbejdstilsynets arbejdsprocesser blive forenklet med fokus på kerneforretningen, en effektiv sagsbehandling og en lettere digital dialog mellem tilsynet og virksomhederne.

Endelig er der en mindre økonomisk gevinst i form af færre it-drift- og it-vedligeholdelsesudgifter.

Den gevinst er samlet estimeret til 2,6 mio. kr. årligt. Af de 2,6 mio. kr. vil udfasningen af det gamle system medføre en besparelse på vedlige-

hold på 2,0 mio. kr. årligt, mens der er sparede licensudgifter på 0,6 mio. kr. årligt.

Gennemgang af projektets udgifter

Jeg vil nu gennemgå udgifterne i projektet.

Udgifter til projektet udgør 97,7 mio. kr. i perioden 2022-2032. Hertil kommer 11,7 mio. kr. til renter i samme periode.

De systemer, der udvikles i projektet, afskrives over henholdsvis fem og otte år i overensstemmelse med budget- og regnskabsreglerne i staten.

Udgifterne til projektet bliver afholdt inden for Arbejdstilsynets driftsbevilling.

Ud af de samlede udgifter på 97,7 mio. kr. vil 50,6 mio. kr. blive finansieret ved et træk på lånerammen. Der er derfor behov for at forhøje Arbejdstilsynets låneramme på 15 mio. kr. årligt i 2023 til 2026. Det bliver finansieret ved at omdisponere Beskæftigelsesministeriets samlede låneramme.

Gennemgang af projektets risici

Jeg vil nu fortælle om projektets risici og It-rådets risikovurdering – og ikke mindst, hvordan Arbejdstilsynet håndterer projektets risici.

Arbejdstilsynet har præsenteret de fire væsentligste risici i aktstykket:

Den første risiko er, at overgangen til ny leverandør trækker ud. Det kan betyde forsinkelser af projektet, hvis der ikke følges en stram og effektiv plan for overgangen.

Moderniseringsprojektets it-leverancer gennemføres sammen med Arbejdstilsynets it-leverandør. Leverandøraftalen er i udbud nu, og Arbejdstilsynet forventer, at den kommende it-leverandør er valgt i oktober 2022. Herefter er der planlagt en transitionsfase på 2-3 måneder.

Arbejdstilsynet har planlagt en proces for udbud og transition, og der er afsat såkaldte risikomidler i projektet, hvis det bliver nødvendigt at bruge flere ressourcer for at sikre en god transition.

Den anden risiko er utilsigtet udvidelse af projektets omfang, også kaldet ”scope creep”. ’Scope creep’ indebærer øgede udgifter og forsinkelser i projektet som følge af mange små tilføjelser undervejs.

Projektet bliver styret af den økonomiske ramme, hvor direktionen i Arbejdstilsynet løbende følger med i, om fremdriften står mål med ressourceanvendelsen.

Derfor har Arbejdstilsynet – efter anbefaling fra It-rådet – udarbejdet beslutningsskabeloner og prioriteringsskemaer, som skal sikre, at kun det nødvendige udvikles.

Den tredje risiko er fastholdelse og rekruttering af de rette kompetencer. Projektet kan blive forsinket og få lavere kvalitet i løsningerne, hvis nøglepersoner forlader tilsynet.

Det er en stående udfordring for alle, men Arbejdstilsynet er indtil nu lykkedes med at rekruttere og kompetenceudvikle medarbejdere til at varetage en række opgaver, som tidligere har været placeret hos en ekstern leverandør. Det gælder

både styringsmæssige og tekniske kompetencer.

Den fjerde og sidste væsentlige risiko er manglende opretholdelse af stabil drift.

Risikoen skyldes, at den gamle og den nye it-understøttelse skal tale sammen i en overgangsperiode. Det indebærer risiko for fejl og lavere systemtilgængelighed. Arbejdstilsynet har opsat overvågning og afsat dedikerede ressourcer til at vedligeholde og rette fejl.

Gennemgang af It-rådets risikovurdering og anbefalinger

De nævnte risici indgik i den risikovurdering af projektet, som Statens It-råd foretog den 23. maj i år. Den vil jeg gennemgå nu.

It-rådet vurderede projektet til at have en høj risikoprofil.

It-rådet begrundede vurderingen med, at projektet omhandler kritiske forretningsprocesser og medfører en omfattende omlægning af dem. Herudover lagde It-rådet vægt på, at projektet var planlagt

med en stram og kompleks tidsplan, og at der på tidspunktet for risikovurderingen manglede en afklaring af projektets rammebetingelser i form af Arbejdstilsynets konsulentramme.

Det er relevante og gode betragtninger fra Statens It-råd. Jeg vil nu komme ind på, hvordan tilsynet følger op på dem.

Først rammebetingelserne. Siden forelæggelsen for It-rådet er tilsynets konsulentramme blevet afklaret.

Herudover har Arbejdstilsynet – blandt andet for at imødekomme It-rådets bekymring for den stramme tidsplan – udvidet projektperioden med ni måneder.

Det har reduceret omfanget af parallel it-udvikling på tværs af de fire projektspor.

Endelig er projektet planlagt, så it-udviklingen – efter overgangen til ny leverandør – starter med det mest forretningskritiske område, nemlig reaktionsområdet.

På den baggrund vurderer Arbejdstilsynet, at projektets samlede risikoprofil er forbedret betydeligt.

Arbejdstilsynet har desuden imødekommet de tre konkrete anbefalinger fra It-rådet:

Arbejdstilsynet har for det første udarbejdet en mere detaljeret kortlægning af den kritiske vej til at lukke ATIS Classic hurtigst muligt. Og vejen er nu indarbejdet i projektplanen.

For det andet har Arbejdstilsynet genbesøgt projektets tidsplan og justeret rækkefølgen i flere af projektets leverancer.

For det tredje har Arbejdstilsynet konkretiseret de ikke-økonomiske gevinster yderligere. Og tilsynet har samtidig etableret en prioriteringsmodel for funktionalitet og processer, der afspejler gevinsterne. Modellen sikrer, at Arbejdstilsynets direktion har et ensartet beslutningsgrundlag, når de løbende skal foretage prioriteringer i projektet.

Videre proces

Det var gennemgangen af aktstykket. Nu til den videre proces.

Arbejdstilsynet vil afrapportere halvårligt til It-rådet om projektets fremdrift og økonomi.

Næste orientering til Finansudvalget vil være i februar 2023, når transitionsfasen er afsluttet.

I april 2025 vil Finansudvalget igen blive orienteret, når projektet er afsluttet.

Sidste orientering fra projektet forventer jeg i april 2026, som er ét år efter projektafslutningen.

Men på den helt korte bane ser jeg frem til at svare på de spørgsmål, som Finansudvalget måtte have. Og så håber jeg, at udvalget – når I har fået svar – kan tilslutte jer aktstykket, så Arbejdstilsynet kan sætte gang i gennemførelsesfasen.

Afrunding

Tak for ordet.